

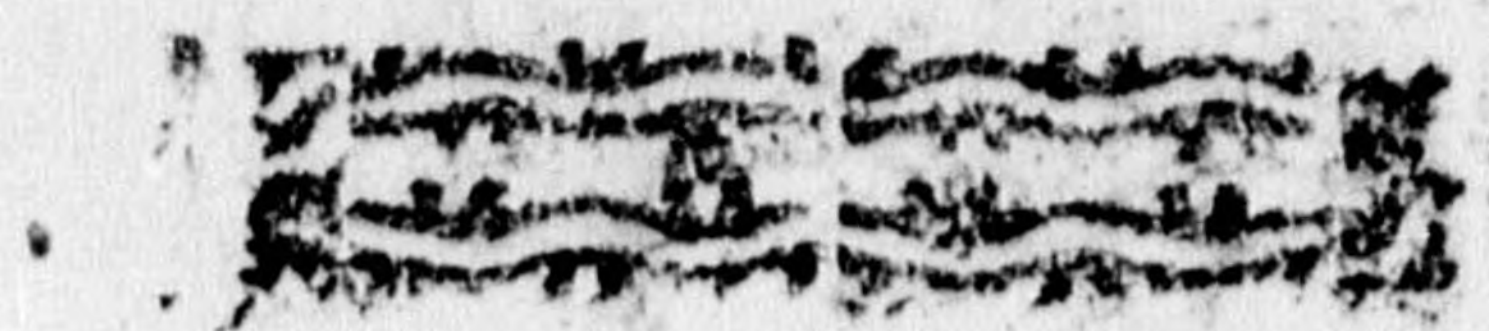
A' RÓMAI CSÁZÁRSÁG AP. KIRALYI FELSERG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Pénteken 19. Augusztusban 1791.

Egy Kakas és egy Him-Galamb között való
beszélgetés az Elyséumban:

Galamb. — Ugyan hogy lehetne az; hogy én az
én Izerelmémet oly sokakkal olzizam fel mint
te. Ugyan rendes Férfi vagy te Kakas Barátom!
mindenik Feleséged azt veli, hogy övé vagy, 's
azonban edgyiké sem vagy. A' te szived hasonló
azon tükörhöz; melly minden felé fénylik, és min-
den előtté járónak képét jatzodja; de semmi tüzet
ólzve-von *punctum* nints benne — meg-engedj,
hogy ezen hasonlatossággal kelletik élnem.

Kakas. — Halgass utalatos! Kicsiny a' te szia-
ved azon tűznek el-fogadására; melytől az enyim
élevenítettik. Mikor te a' Páphos szigetebéli Isten-
alzzsonynak elztendő alatt egy pár áldozó ajándé-
kot viszel; go-ent viszek én akkor az *Eskulópius*

szenséges helyébe — 's mellyik kedvesebb már most az Istenek előtt ?

Galamb. — Akár hogy van, de melly unalmas életed vagyon te néked ? midőn 40 — 50 Feleségeidet szüntelen kellett örzeded ; azoknak sergekét meg-szünés nélkül unalmas vigyázattal kerülned : meg-kell vallanod , hogy ez éppen nem sok gyönyörüsége a' te életednek. Én pedig az én szivemből választott edgyetlen edgyemnek kebelében egész meg-elégedéssel , tsendeléssel , gyönyörüséggel és nyugodalommal töltöm az én óráimat — — tsak én élek az én senkivel fel nem osztott egész gyönyörüséggemmel.

Kakas. — Hibázol jó Galamb ! hogy töltheted te akkor a' magad idődet unalam nélkül , midőn kottol a' te Társod ? Unalam és nyomorúság a' te dolgoz ekkor , midőn én tsak az engemet szólító természet hangjára vigyázzván , azonnal kész vagyok ennek hódolni. Mosolyog a' természet akkor-is az én szemembe , midőn te a' te órájodat unalmas helyelével tölteni szoktad.

Galamb. — De hogy tégedet a' életed módja Felebarátod ellenségévé és magad *Tirannusává* tészen , ezt leg-alább nem tagadhatod. Tizenkét Feleségeket igazgatni 's örzeni tsak annyit tészen , mint 12 *Hárpiákat* öszve edgyeztetni kívánni ; hát még a' te véghetetlen sraidnak nevelések ! Nézd be boldog , be nyugodalmas , be módos , be manéros élete vagyon egy fel nem osztott szivü Galambnak !

Kakas. — Szovaidat már tovább halgatni elbágyadtam — halgass ditsekedő ! egy *Galamb* a' *Kakasnak* természeti indulatairól 's kívánságairól nem ítélhet. — Így szeretnek a' *Galambok* a' falukban — és a' *Kakasok* a' nagy városokban.

Elegyes Történetek.

Felséges Királyunknak 2-dik Léánya *Mária Anna* fő Hertzeg *Aszszony* , Királyunk nagyobbik testvér *Nénnyének* , 1789-ben meghalálozott *Mária Anna* fő Hertzeg *Aszszonynak* helyébe , a' *Prágai* ugy neve-

nevezett *Notre-Dámáknak* arany Keresztes Fejedelem Afzszonyává fog ezen Koronázásnak alkalmazásával bé-iktattatni; mely hivatala szerint, mint ezen ujj Leány nevelő Fundátzionak fő Igazgatója, minden esztendőben leg-alább 3 hónapokig itten fog mulatni.

A' *Lombárdiai* Helytartónak, az *Austriai* fő Hertzeg *Ferdinándnak* Hitvesse, a' *Modénai* még eddig Uralkodó Hertzegnek *Rajnold Herkulesnek* egyetlen egy Leánya. Már régen beszélik, hogy ezen Hertzeg le-mondván Hertzegi örökségének igazgatásáról, bizonyos esztendei fizetés mellett nyugodalomban élni, és az igazgatást a' Végének *Ferdinánd* Hertzegnek által adni szándékoznék. Ezen dolog hát már eddig nem ujjság, hanem nevezetes az az Anekdotum, melyet ennek alkalmazásával a' nagy *Fridrikhnek* egy mondásáról beszélnek. El-esvén ugyan is H. *Rajnold Herkules* a' *Prágai* nevezetes ütközetben a' lova, ekkor annyira meg sérült, hogy az óta több magzatokat nem nemzett, hanem már egy Leánya ekkor született volt, és ez az után fő H. *Ferdinándal* mátkáztatott öszve. Midőn ezen mátkaságot meg-hallotta a' nagy *Fridrikh*, ekkor mondotta, "hogy nem gondolta volna, hogy a' *Prágai* Batália, az *Austriai Háznak* egy egész Hertzegséget nyerjen-meg.,,

• *Béts.* Tegnap vala a' *Kinszky* könnyű Lovas seregének tüzi próbája a' Bétsi Liniákon kívül, hól az egész F. Udvar jelen vala. Fel. Urunk, *Ferentz*, és *Károly* Fő-Hertzegek mind hadi köntösben lóháton valának a' *Württembergi* Hertzeggel és az itten lévő Generálissággal. Az egész hadi proba mozgást kiállotta Ő Felsége, és mindenüt a' nyargaló vitézekkel nyargalván, paripáját egy nehányszor változtatta; noha olyan proba vala, hogy a' tollünk tsak egy hajtásnyira mozgó lovagokat nem lehet vala látni. — A' mi F. Urunk H. *Leopold* ezen hónapnak 25-ikén Szakszoniának *Pibnitz* nevű mező Várasotkájában jö-öszve a' Pruszszus Királlyal és a' Szakszoniak vállaltó Fejedelemmel. — Ha a' *Prágai* híreknek

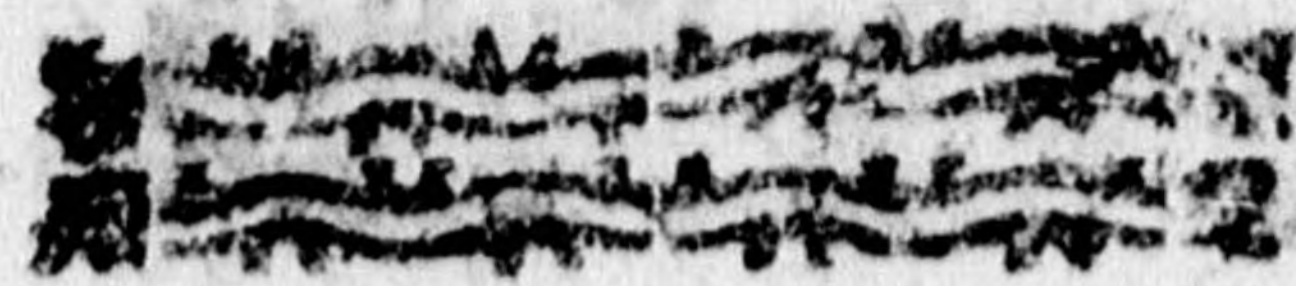
hihetünk, itt a' drágaság olly nagy poltzra hágott, hogy egy pár *Parádéra* való német paputs 3 — 4 n. forintokon adatik. A' város alkura ment az ugy nevezett *Piáker* kottlisokkal, hogy a' Koronázás napján 1 órára 1 aranynál többet huzni valakin szabad nem lészen a' Kottlításért. — Itt Ő Felsége az Ország-gyűlésén nem marad, hanem a' Koronázás után azonnal vissza-jö, és a' mint némelleyek hiszik a' maga *Kabinétjät* állítja fel, és a' maga Országait fogja jó rendbe szedni, hogy a' maga hatalma alatt voloknak nyugadalmat és boldogságot szerezhesse. —

Amaz irásairól, fogságairól, és élete Historiájáról egész Európában nevezetes B. *Trenk* Ur, ki már egy darab időtől fogva Bétsben, és ottan ottan Magyar Országban, hol *Pesten*, *Budán*, hol a' *Fürredi* Savanyó-vizen tartozkodik, a' napokban a' fő Hadi-Tanáts szék eleibe idézteték, és az Ő Felé-ge parantsolatjára Rangja és fizetése el-vezetése alatt meg tiltaték, hogy soha többé nyomtatás alá írni meg ne próbálja. Ezt okozták, bizonyos Hazánk és Nemzetünk ellen kiadott irásai, a' mint mondják. A' Hadi Tanáts előtt Réversálist kellett a' nevezett B. Urnak erről adni. Minek utánna e' meg lett volna Ő Felségéhez mene B. *Trenk* Ur mint egy békételenkedve, és Ő Felsége is némely irásait szemére vetvén, szóval-is meg tiltá néki az efféle irásokat, mind benn az Auszriai Birodalmokban, mind kívül — *Pensiojät* pedig minden esztendőre 400 forintokkal nevelé meg. — Tsak a' jövő Novemberig marad a' *Kurirság* a' N. M. K. Tisztörzö Seregnél. Már vagynak 12 Kurirok váloztva rész-szerint a' Regementekből, rész-szerint más erre alkalmas Férfiakból, kik az ujj Katonai esztendővel hivataljokhoz fognak. Ezek közzül mindeniknek 15 forint hónapi fizetések lészen, és az után 2 forint ezen kívül minden napra, és lésznek az Udvarnál szolgáló Kapitány *Proháská* Ur alatt. — A' F. Udvari *Juveliernél* 20 ezer forint árru drágaságok készülnek a' *Szisztovi Congressusbélieknek* szá-mok.

mokra, mellyek közzül 2 ajándék 6000 forintos, és ezek a' Békeiség punktumainak ki hirdetésével, mely még a' Koronázás után fog meg-esni, fognak ki osztogattni. A' Békeiség pedig meg van, és a' Sergek rendelést-is vettenek ezen hónapban az Országba vissza térni. — *Blanchárdnak* 41 dik szerentsés repüléséért 100 *Sufferindort* ajándékozott ő Felsége a' Tsászár, a' *Vürbergi* Hertzeg pedig 100 arannyat. Készül *Blanchárd Nápoly* felé, és minek utánna az *Olofz Levegőt*-is meg-úszta, vissza jö Bétsbe, és itt telepedik-meg lakni, hol — a' mondatik — minden esztendőben 3 izben menni fel a' Levegőbe meg engedte néki ő Felsége. — *Eszeken, Temesvárt, és Péterváradon*, egy egy Országos Komissáriusság fog fel-állittatni.

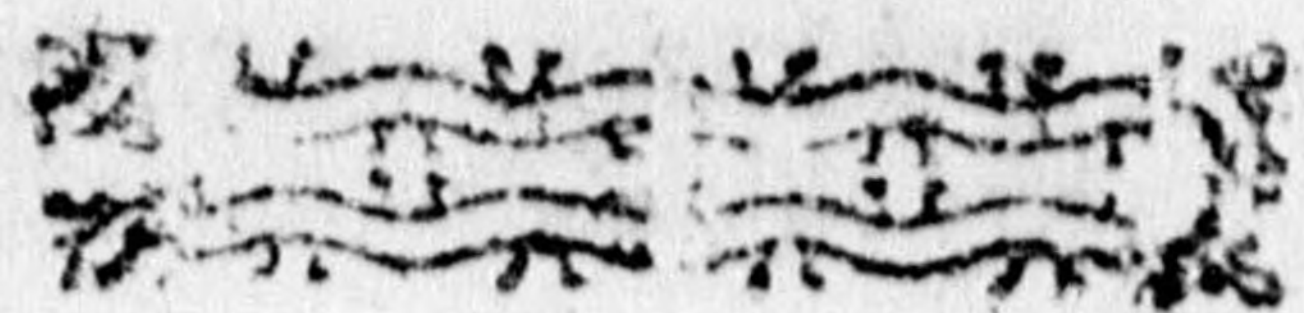
Egy nem régiben költ *Bukoresti* Levél arról tudósított bennünket, hogy *B. Herbert* Ur a' Muszka Udvartól-is tellyes hatalmat vett volna a' Muszka Békeiségnek munkálkodására. — — A' *Göttin-gai* Universtitásban a' jutalam alatt fel tett Kérdelek Juniusnak 4 dikén, a' szokás szerint fel-olvastattak, és 2 Magyar Ifjak nyertenek megint jutalmat, — ugymint: a' *Theologiából* *Asboth* János *Soproni* Fi, és a' *Filozofiából* *Binder* János *Erdélyi* fi. — Ezen fenn nevezett Universtitás most minden külső Universtitások és Akadémiák felett való mihelye a' Tudományoknak és a' józon okoságnak — ide gyűlnek tanulni minden Nemzetek ifjusági. — A' kik pedig *Bigotériát* akarnának tanulni, azok *Hollandiába* mennyenek, vagy *Helvetziába*, 's el-érik tzeljokat; mert azok a' mi ifjaink, kik tsak itt jártanak sokkal vakabban és vadabban jönnek haza, mint mikor ki mentek — *probatum est*.

Herbisse nevezetű helységbéli *Frantzia* Plebánusról írják *Párisból*, hogy nem akarta biz a' meg várni, mire határozza magát a' Nemzet Gyűlése, a' Katholikus Papoknak házasodhatáfok eránt, hanem követte tsendes lelki esmérettel *Szent Pál* Apostolnak ezen tanáttsát: *Jobb házasságban élni, mint égni, 's bé fektetett istenessen egy szép ifjú Szüzet az ágyá-*

gyába. — — Már a' múlt Juliusnak 29-dikén meg is tetté az iffjú Asszonykáján, hogy a' lelki Atyából válhat testi Atya, a' *Donum Continentiae* mellett.

Buda 26. Aug. — Kedves drága Ötsém! — Itt az Innepi szenteléseket szüntelen tartjuk, kiváltt a' Burgerség, Sufzter, Timár, Agarász, Lovász - Mester. Madarász, Kutser, Szabó, a' Kanász, annyira belé merültek, hogy minden munkára rendelt napot Vasárnapnak, Hertzegünk bé-jövele, Insteillátziója, és születése napjának gondollyák lenni, tsak ihalsanak, tántzolhalsanak, és tralalárázhalsanak. Tegnep előtt is Hertzeg Palatinusunk születése napja lévén, Buda Városának Major Kertyében oly szörnyü illuminatio vólt, hogy nem tsak az élő fák, hanem még a' fű szálak is illumináltattak. E' mellett nagy Gyözedelmi - kapuk is emeltettek-fel ottan, igen szép Deák Versek lévén rajta írva. Azon fellyül, hat Lovasok is futattak még pedig két gyermek tsak szöri mentibe a' lónak, de egyiknek sem tört ki a' nyaka, noha Lovász - Mesterekből állottak többnyire a' futtatók, és Kuktákból. Ottan vólt Hertzegünk maga is, a' fok temérdek Dáma, és a' Gavallérokkal egyvelges minden. Az után onnan el o'zolván, a' Bálba mentünk az Ország házához. Ez ugyan, mind oh! Felséges semmi! oh ditsőséges semminémiség! De azért Pesten is vólt a' Dunához közel egy igen szép Gyözedelmi Kapu, az már ugy meg vólt rakva poharakkal, hogy még a' ki festett képe is égett Hertzegünknek. Ma ujra a' mint hallik, a' Pestiek a' lövöldözö háznál fognak illuminálni, mivel a' tegnep előtt, a' Nemes Vármegye tartotta, a' ki maga Kedves Hertzegéért a' Lelkét is ki adná.

Az *Eszterházi Pompa* előadásának Tóldalékja: — „Meg jelentek arra *Bétsből*: a' *Spanyol, Népolyi, 's Velentzei* elő rangú Követek (Ambassadeurs). *Lacy* (közönségesen *Lastzinak* nevezik, de a' valóságos neve *Lacy*) *Clerfait, Kinszky Josef, és Tercy Generálok*. — Fő Udvari-Mester *H. Stahrenberg, H. Colloredo, H. Lobkovitz, Fő Vadász-Mester Gr. Hardegg, Oberster H. Lichtenstein János, Gr. Kaunitz Domonkos, Gr. Schaffgots, Gr. Harrach 's a' t.* Mentek le néhány *Anglus Gavallérok* is. — A' *Bétsi Dámák* között ezek voltak a' nevezetesebbek: a' *Spanyol Követné, H. Lichtenstein Ferentzné, Gr. Hardeggné, Gr. Schaffgotsné.*

A' főbb Magyar Méltóságok között, megtisztelték jelenléteikkel ezen tzeremoniát: Primás *Battyáni* ö Hertzegsége, *H. Battyáni Lajos, Ország-Birája Gr. Zichy Károly, Gr. Eszterházy Imre, Ferentz, Josef, Károly és Kasimir; Gr. Festetics György és Ignátz, Gr. Haller Josef, Gr. Károlyi Josef, Gen. Gr. Kollonits Josef, Gr. Pálffy Josef, Gr. Pejachevich Károly, Gr. Smidegg László, Gr. Széchényi Ferentz, Gr. Szluha Aloysius, Gr. Zichy Ferentz, Gr. Viczay Mihály.* Sokkal több Méltóságok jelentek volna még meg, ha előbb vehették volna a' hivatal; mellyet azért nem lehetett előbb adni: mivel maga is későn vehetett az eránt jelentést a' Hertzeg az Udvartól, mikorra mehetnek-le hozzá a' Fő Hertzegek. — Nem nagy számmal voltak a' Fő Magyar Dámák. Sokra ment ellenben a' Papi 's Világi Rendből való nagyobb és kisebb rangú, hivatalos, és nem hivatalos Uraságoknak száma. Jelentek meg *Heves, Nyitra 's több más melzse lévő Vármegyékből* is.

Nevezetessé tette az *Eszterházi* tzeremoniát 1.) Hogy a' Hertzeg' házi Granatérossai, kik eddig német ruhában jártak, most már veres magyar nadrágokban, 's veres hajtókás zöld öltö-ruhákban (réklikben) díszeskedtek; melly nékik igen szépen illett, minthogy együl egyig válogatott erék izál Legények. 2.) Hogy a' mosár-ágyukon kívül, 6 '

12 fontos tábori ágyuk is voltak ki-szegezve, melyek a' Fő Hertzgek' el-érkezése, a' Béiktatás, ebédre, 's teátromba való menetel, 's a' fő Asztalnál való egészség-ivások' alkalmatofságával kemény durrogásokat tettek. Nevezetes továbbá, az *Eszterházi* pompa két dolgokról, mellyeket örömet nem jelentenénk, ha több okaink nem vólnának a' fel-fedezésre, mint az el-halgatásra. Egyik az, hogy *Vimpaszszingban* német nyelven fogadtattak a' Fő Hertzgek, Fő Ispány ö Hertzegsége' parantsolatjából, Ns *Sopron* Vármegye' Követei által; mellyet nem is képzelhetvén előre Nádor Ispány ö K. Fő Hertzegsége, deák feleletre készült volt. 2.) Hogy temérdek költségével se mehetett arra réá, a' mit ohajtott *Eszterházy* ö Hertzegsége, hogy t. i. a' tisztelet-tételre hozzája sereglett Uraságok nem csak panaszolkodás nélkül, hanem egészsz örömmel 's meg-elégedéssel távozhattak volna-el *Eszterháza*-ról. Igen lokan fakadtak t. i. zugolódásra az eránt, hogy szállást vagy éppen nem, vagy igen drágán kaphattak; elégedendő enni-valót pedig pénzen se szerezhettek se magoknak, se lovaiknak. A' Béiktatás' napján ugyan gazdag asztalok vóltak terítve (a' mint ezt bőven elő adtuk vala *Márkusunkban*) de némelly Uraságok készebbek vóltak a' pompás ebéd-től el-maradni, mint Bilét után járni, a' melynek elő mutatása mellett lehetett csak bé-menni egyik, vagy másik ebédlő palotába.

Eszterháza-ról, estvéli 10 óra tájban indúltak-el Aug. 5-dikén (mint erről hitelesen tudósittattunk azóltá) a' Fő Hertzgek Buda felé. Elöl két Vármegye' Katonája lovaglott; utánnok Gróf *Fesletits* Ignátz ö Nagysága magánolsan; azután 3 zászlóallybéli Vitézek. Ezeket követte *Ferentz* és *Leopold* Fő Hertzgek' hintaja, melly mellett lovaglott H. *Eszterházy* Miklós. Az első hintó után ment egymás hintó; a' 3 dik egy kevéssé hátrább maradt, mellynek rész szerint előtte, rész szerint utánna 9 Zászlóallybéliek vóltak.

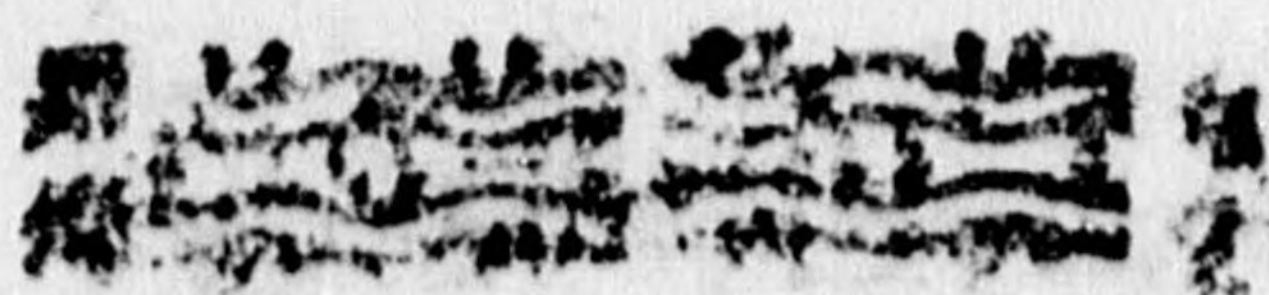

Nagy Györből, következő tudósítást vettünk, a' Fő Hertzegeknek ottan lett által-menetelekről: — „ Augst. 6 dikán, reggeli 5 órakor útaztak Városunkon keresztül *Ferentz*, *Károly*, és *Leopold* Fő Hertzegek nagy tsendességgel. A' Városi 2 formaruhás Kompaniák igen rá szedődtek, a' Fő Utazóknak várásában; mert valamelly hamis hir után indúlván, még 5 dikén reggel ki-állottak, 's egészsz álló nap-estig talpaltak. Meg-lát egytzer az Óralójak 3 hintókat, 's azokat a' Fő Hertzegek' hintajaiknak vélvén, jelt ad: mellyre leg-ottan durrogni kezdettek a' bástyákra ki-szegzett mozsarak; zengett a' musika, 's tisztelet tétetett a' fegyverekkel. Ki száll azonban Gróf *Zichy Károly* ö Kegyelmeisége a' hintóból, 's a' nékie tett felesleg való tiszteleten mé-tán tsudálkozott. Más nap osztán, midőn el érkeztek volna a' Fő Hertzegek, sem a' Polgárság', sem a' Nemes Vármegye' részéről nem tétetett semmi különös tisztelet. „

Eszterházy Antal ö Hertzegsége, következő Beszédet tartott, Ns *Sopron Vármegyei* Fő Ispánságába lett Béiktattatása' alkalmatossággával:

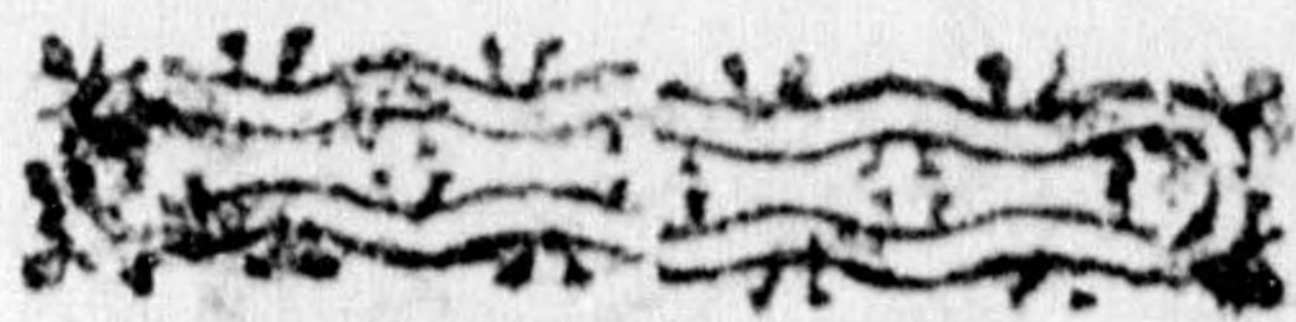
Serenissime Archidux! Incltyti Status et Ordines!

Si me unquam singularia, et ponderosa exuberantis gaudii moverunt argumenta, si inquam felicem, et laeta memoria dignum numeravi diem, vel merito fortunatum signare potui tempus, nunc certe omnibus his praecellens, longe ampliora mihi adsunt laetitiae momenta, et profecto in hoc solatii cumulo non satis explicare possum, quam gratus, quamque svavis animum meum hodierna die occupaverit sensus. Idem certe amplissimus etiam hic Incltytorum Statuum et Ordinum Congressus una mecum sentiet, cum nihil amplius cupere, nihil magis exoptare possimus, quam felicitatem illam, qua occasione hac singulari perfruimur, dum nobis nova, eaque clarissima rursus exhibentur signa, quanta benignitate Serenissimus Archidux, et Regni Successor

Franciscus in nos, Gentemque nostram feratur, quanto item favore, et benevolentiae vinculo Serenissimi Archiduces *Carolus*, et Regni Palatinus *Alexander Leopoldus* nos aequae cunctos benigne complectantur, qui hac die altissima praesentia sua Confessum nostrum condecorare dignantur, et Sereniss. Archidux ac Palatinus noster desideratissimus *Alexander Leopoldus*, ex clementissimo Suae Majestatis Imperatoris, et Regis nostri sacratissimi annutu, ac benignissima dispositione Provinciam ipsius Installationis meae suscipere haud parvi duxit. Indefinitas itaque Serenitatibus Vestris pro his eximiis altissimarum testimoniis reponimus grates, et si ampliora adhuc nobis adessent contestandae homagialis gratitudinis signa, inexplicabili certe opera cum tota hac inclyta Universitate zelarem, ut Serenitatibus Vestris luculentius adhuc ostendere possem, quanta nobis ex hac altissima Praesentia Vestra, et connexa simul Regiae Benignitatis contestatione enascatur cordicitus gratulandi, ac summos hos favores magnificiendi aequissima causa.

In communi hac satisfactione nostra simul etiam Inclytos Status et Ordines in hoc eminenti Confessu pro vera mei consolatione frequenti numero congregatos, nobili animo, et sincera erga Moderatorem suum fiducia plene persuasos esse cupio, me jam diem illum, feliciter evolutum anno in qualitate Administratoris, honore illo fruebar Incl. huic Universitati praesidendi, albissimo certe notasse calculo, inde vero ab illo tempore nobilissimi hujus Coetus eximium Boni publici studium, et singularem cum moderamine conjunctam cunctorum negotiorum pertractationem intimius cognoscens, non cum mediocri solatio collatum mihi ex altissima Benignitate Administratoris officium hucdum gesseram, ac ideo eo majora nunc mihi adsunt gratulandi momenta, quod per hodiernum solemnem Installationis meae Ritum, qua effectivus Incl. hujus Comitatus Supremus, et ex altissima Clementia Caesareo-Regia Perpetuus Comes arctiori adhuc vinculo cum Inclyta hac Universitate,

te, et dignissimis ejusdem Commembris, quorum amori et sincero affectui me ultro quoque devoveo, conjunctus sim. Communes nostri labores, communiaque studia nonnisi eo tendant, ut arctissime conjuncta Regis, et Regni commoda, veramque Reipublicae felicitatem omnibus viribus solerter, et absque omni partium respectu effective promovere conemur, ideoque indefessam horum effectuationem peculiariter illis, qui majorem curarum partem ferunt, utpote Dominis Vice-Comitibus, ac toti reliquo Inclyti hujus Comitatus Magistratui, cujus praestitam operam mihi omni cum satisfactione hucdum experiri licuit, impensissime comendo. Sincera haec nostra studia, verosque conatus benigne excipiet Clementissimus Rex noster — cum solatio videbit chara Patria — et gratiose promovebunt Serenissimi Archiduces hodiernae communis excitationis Testes, et apud benignissimum Patriae Patrem homagialis devotionis nostrae interpretes, quibus Inclytam hanc Universitatem una mecum perdemisse commendo, totoque corde voveo, ac cum amplissimo Congressu sincero animo exclamo *Vivant!*

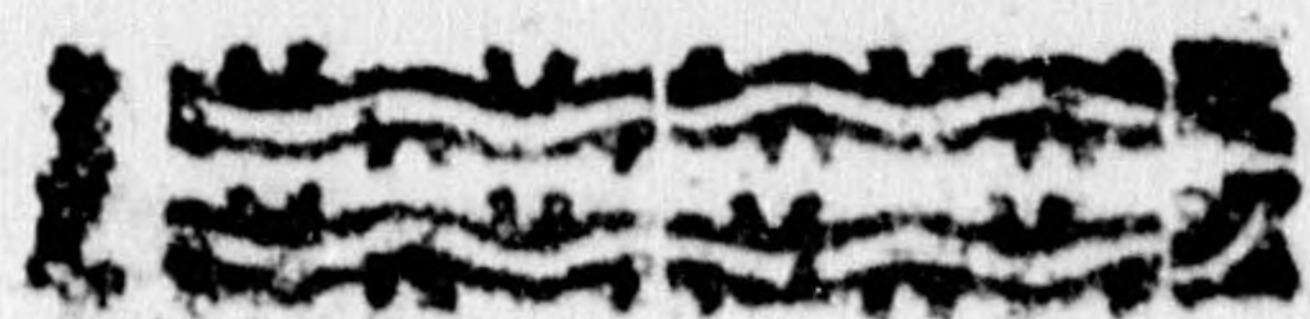
Külső Országgi Hirek.

Spanyol Ország. — A' Frantzia minden nap terjedő megvilágosodásnak elgátlására, vagy a' hosszú nyelvű *Párisi* Propágándának letsendesítésére, ismét egy Dekretomot tétetett a' Spanyol Udvar közönségessé, mellynek az a' summája: — „ hogy csak azoknak légyen szabadságok Spanyol Országban megtelepedni, kik a' R. Katholika vallást tartják, 's ezen valláshoz és Királyhoz való hiveségeket különös hiteknek le-tételével meg-erősítvén, egyzersmind minden más Országgi praerogatívájokról 's előbbi hazájokhoz való minden kötelességekről tökéletesen le-mondanak, és soha semmi idegen Orzágnak óltalmához, ennek Követtyéhez vagy Ministeréhez nem folyamodnak: mind ezekre pedig magokat Gályákra való büntettetés, számki-vet-

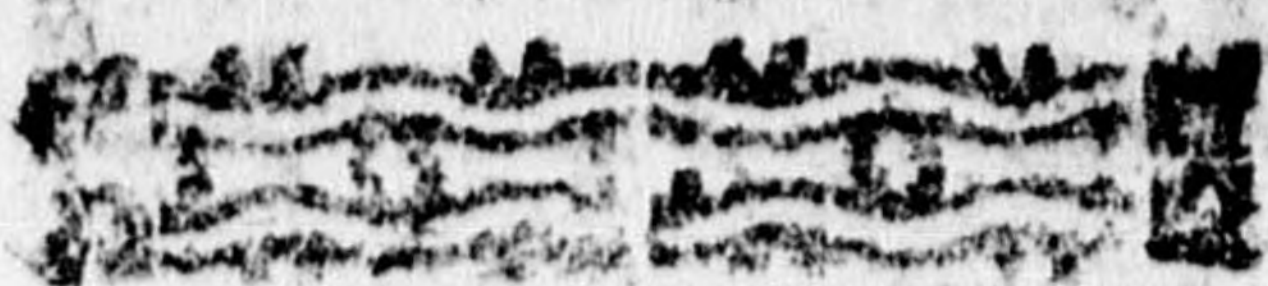
ki-vettetés, és örökségeiknek el-vezetése alatt kötelezik. A' kik ezen hitet le-tenni nem akarják, Jak helyeket 2 hetek alatt, Spanyol Országot pedig 1 hónap alatt el hagyni kénytelenítettnek. — Ez szerint, ha akar-is, ha nem-is, költözik a' Frantzia *Propáganda* Spanyol Országból. — Tsak későre ne lenne már most valahogy ez az előre néző Argusi szemesség, mert: — hozszu nyelve vagyon a' Frantzia *Propágandának!* — A' Spanyolokat még mind üldözi az Afrikai széleken a' Barbarus nép.

Frantzia Ország. — Már most egy kevéssé terhesebbetske tudósítások kezdenek a' Nemzeti gyűlés süléiben is tsengeni. Egy *Freto* nevű Deputátus Jul. 31-dikén nem a' leg-örvendetesebb hangon jelentette az Óráló székéből, hogy egy *Régenzburgból* érkezett tudósítás szerint, a' Német Orzági Választó's más Fejedelmeknek Gyűlése meg-irta volna már a' Tsászárhoz küldendő azon végezését, mellynek ereje szerint, minekutánna az a' Tsászár nevének aláírásával is meg-erősítették, a' Német Orzági Kerületek Frantzia Ország ellen fegyverbe fognának öltözni. — Az után elő fordultanak a' sok panaszok: — hogy t. i. a' *Grenelli* térségben fekvő Sergek a' határ-örzés helyett a' katonai fenytékekkel éppen szemtől szemben ellenkező dolgokra adták volna magokat: — hogy midön a' *Hadi Minister's Fáyette* is meg kérdezttenek volna, hogy ki hírével, kiharantsolattyaából, és mitsoda végből rendeltetett legyen ide ezen tábor? ezek tsak azt felelték: hogy ők nem tudnak az egész dologból semmit: — hogy 60 Regementek Oberster, 's többen pedig Oberstlájdinánt nélkül vólnának; sőt tanáltatnának olyan Regementek-is, mellyekben az al tiszteken kívül semmi tisztek nintsenek. — Annak utánna más Deputátus kezdvén a' beszédhez, ez már egy kevéssé nyugtatta az ezen rendeletlenségeken fel háborodott indulatokat, azt mondván, hogy már mind ezek iránt meg tétettnek az ujj rendelések, és a' *Grenelli* térségben lévő Sergek-is nem minden ok nélkül, hanem az oda való Depártmánnak parantsolattyaából

ból gyülekeztenek össze. — Arra a' panaszra, hogy a' Ministerek az ilyen nagy, és az Országban elő forduló történetekről semmit is nem tudnának, meghatározatott: hogy ezen-tul a' Ministerek, minden héten kétszer tartozzanak a' Gyűlésekben megjelenni 's kötelességeiknek tételéről számolni. — Frantzia Országának egyik szegelyetetskéjéből *Besford* mellől *Chapelléből* is érkezett a' Nemzeti gyűlés eléjébe egy tudósítás, melly a' legfontosabb, és — ez a' summája, hogy az itt lévő Léányok szoross fogadást tettek hiteknek le tétéle által, hogy soha olyan férjhez, a' ki a' Nemzeti Gárdiák között nem katonáskodott, férjhez menni nem fognak — jó Fárságot ezeknek! — Az Álsignátáknak jó útba lehető igazítása még minden napokon szorgalmatos fáradságot okoz az erre ügyelő Commissio-nak. — Az ugy nevezett hitetlen (meg nem hitelt) Papság is nem kevés nyughatatlanságot okoz a' Frantzia ujj Constitutio barátjainak. — *Nescitis quid facitis.* — Ezek ellen minden felől, de kivált a' Német Orzággal határos Frantzia szélekről igen gyakran érkeznek a' panaszok.

Dánia, Svétzia és az Orosz Birodalom. — Ezen három Északi Birodalmakban különös és hirtelen való hadi készüléteket kezdtenek észbe venni, de a' mellyeknek következéseit nem minden láthattya, még eddig. — Gróf *Stakhelberg*, ki azért ment volt *Pétervárából Stokholmba*, hogy ott lakják mint Orosz Követ, Jul 29-kén nagy siettséggel készült haza felé. A' Dánusok 6 nagy Linéás hajókat készitettének fel hirtelen. — A' Svédeknek Királya Aug. 3-dikára vagy 4-dikére várattott haza, és itt-is hasonló nagyok a' készülétek, az élés házak töltetnek, és a' Sergeknek minden fogyatkozások pótoltatik. — A' *Naszszau* Hertzeg az Oroszoknak azon Sergét, mellyet ezen Hertzeg a' fellyebb való esztendőben is vezérlett, már bé szállította azon tenger öbölbe, mely az Orosz Birodalmat Svéd Orzággal határozza: és a' Kyméné vizének tengerbe való szakadásánál is más Orosz hajós Sergek érkeztenek-meg. — Generál

Suvarov a' *Finniai* Sergeknek igazgatását el-nyerte 's már ide el-is indult. Gróf *Soltikov* és *Sukhteelen* Rigába küldettenek — vezérkedni. Mind ezek nem kitsiny készültek; de több nagy készülteknek is láttuk tsekély ki-menetelét.

Német Ország. — A' Pruszsiai Királyné Jul. 31-dikén *Montbijouban* egy nagy ebédet adván, örömmel jelentette a' jelszón lévőknek, hogy már maga az Angliai Király-is meg-egyezett volna Fijának a' *Jorki* Hertzegnek 's egyfzersmind *Oznabrugai* Püspöknek, a' nagyobbik Pruszsiai K. Hertzeg Alszonnyal lejendő ölzve párosodásában. Ebben az egész dologban pedig — minthogy meg-házosodni nem ujjság — az a' nevezetes, hogy mivel, mint minden tudja, az Angliai Koronának örökösse a' *Vallisi* Hertzeg még eddig olyan házosságra, melyből törvényes örökösse származhatnék, nem lépett; ez szerint ha mind végig mostani nótelenségét megtartándja, a' *Jorki* Hertzegnek ezen Pruszsiai Hertzeg Alszonnytól származandó első szülött fija léfzen az Angliai Koronának a' *Vallisi* Hertzeg után való örökösse. — Második Leányát a' Pruszsiai Királynak veszi az *Orániai* örökös Hertzeg: a' *Ferdinánd* Pruszsiai Hertzegét pedig a' *Desau* Hertzeg. Ezen hármas menyegzők ugyan azon egy napon fognak véghez menni. — A' Pruszsiai Hertzeg Alszonyokkal 100-ezer Tallér szokott jegyben adattatni: elztendei járó fizetéseket pedig a' Király maga fogja ki-szabni.

J e l e n t é s.

Minthogy a' *Nyitra* mellett lévő *Ujlaki* Ts. és *Firályi* Priv. *Liquorium* (*Liqueur*) és *Rosolis* Fabrikának még mind ez ideig nem lehetett az a' szereztsége, hogy a' maga szerzeményeit az idegen Országokhoz hasonló tökéletességre vihesse: tehát már most minden igyekezetét arra fordította, hogy a' tiszteletre méltó Közönségnek a' legjobb módon

tel.

szolgálhatson, és e' végre magát egy igen alkalmas ember által, a' ki a' *Triesti* híres Fábrikában magának 24 esztendőnek le-folyta alatt ezen dologban elégséges esmerettséget szerzett, olly állapotba helyezettette, hogy már mindeneknek, a' külső országi Fábrikákhoz hasonló módon, a' legjobb és tisztább nemű fenn nevezett italoknak nevével szolgálhat. — Mivel pedig a' külső Fábrikáknak szerzeményeik igen nagy úti, és *Vám-béli* költségekkel vagynak meg-terheltetve; a' Magyar Rosolisokért pedig a' *Consumo Mautnak* tsak fele része, egy *Auszriai* Pintért (*Kupdért*) tsak $4\frac{1}{2}$ az az ötödfél krajtzárjával fizettetik, és benn az Országban minden vámtól szabad: erre nézve az ezen Rosolis Vásárlóinak már tsak a' Rosolisnak árrából is nagy hasznok származik; melly szerint az alább meg-nevezett Fábrika hízeltkedik is magának azzal, hogy a' tiszteletre méltó Közönség által gyakran meg-fog kerestetni. — *Ujlak* 10. *Aug.* — *Ts. K. Priv. Liquorium és Rosolis Fábrika.*

Tudósítás.

Most szabadult ki *Győrben* a' Sajtó alóll egy könyörgéses Könyv két Kötetbe illyen Tzim alatt: Hat Hétre Közönséges, Vallástévő, Bűnbotsánatért penitentiális Hétre való reggeli, és estvéli templombéli Könyörgések, mellyek invocatiokkal és clausulákkal edgyütt, a' mostanában élt, és még élő nevezetesebb T. T. Magyar Prédikátoroknak írásaikból, leg-inkább a' két Collégiumban tanuló, és magokat Oskola Rectori Hivatalra készítő Nemes Ifjaknak könnyebbségeért válogattattak-ki; és Vasárnap, UR Vatsorája 's a' t. Sátoros és egyéb Innepeken Prédikátzió előtt és utánn, és más külömb külömb féle alkalmatóságkor, u. m. Betegekért, Essős időben, Szárazság, Égi háború, Föld-indulás, 's a' t. idején mondandó Könyörgésekkel ki-töltve közönségesé tétettek. — Ezen munka áll 45 árkusból,

ból, és még is magáért nem többet, hanem csak 18 — tizennyolcz garasokat kíván. — Oltsónak tartjuk azt az új Könyvet, a' mellynek árkusát egy póltrában meg ejthetjük; imé pedig ennek árkusa csak két német pénzbe fog esni, noha sem a' typus, sem a' papiros nem megvető, a' munkának jószágáról pedig semmi kétség nintsen; mivel ez többnyire mind széles tudományu, valóságos kegyelségű, és tiszta buzgóságu T. T. Férfiaknak femek munkája. — Azert is valakinek az effélékre szüksége vagon, meg-szerzésében most ne sajnáljon szorgalmatoskodni, reménljük, hogy 18 garasát nem fogja meg-bánni. — A' Dunán innét lakók meg találják Györbe T. T. Szent Miklósi Timotheus Urnál. Pápán T. Professor Márton István Urnál. — Veszprémbe Könyvnyomtató Streibig Urnál. — N. Székelyba Tractus Seniora T. T. Kiss Féréntz Uramnál. — — A' Duna mellett két felől lakók megszereshetik Pesten, most Jánosföveteli Vásárkor Győri Könyvnyomtató Streibig Josef Urnál. És a' kik itten számos Nyomtatványokat fognak venni, a' tizenegyediket ingyen fogják kapni. — A' Tiszán innen lakók találhatják S. Patakonn a' T. Bibliothekárius Urnál. — A' Tiszántúl lakók pedig a' Nemes Debretzeni Collegium edgyik Theologiæ Professoránál nagy érdemű T. T. Ormós András Uramnál. — Egyfzersmind pedig ezen fenn említett Hazánkban esmeretes T. T. Férfiak (ha ne talám a' Levél még ő Kegyelmekhez el-nem érkezett) alázatossan kérettetnek, hogy ezen Exemplároknak disfractioját fel vállalván (melly szives szolgálajokról semmit nem-is kételkedünk) méltoztalsanak ezeknek el-adattatásokban meg-ne unatkozni. — Mellyre nézve a' Ki adó a' költsönös szolgálaton, igaz izereteten és szives tiszteleten felől, az említett T. T. Férfiaknak, mint háládatoságának leg kisebb jelét; de ezen fáradságnak méltó jutalmát a' tizenegyedik exemplárt alázatos fő hajtálsal, és szives indulattal ajánlja.